

Ontmoetingen met damherten

Damherten herkennen

Het is niet altijd eenvoudig om een damhert van een ree te onderscheiden. Een damhert is met een schouderhoogte van 85 tot 110 centimeter een twintigtal centimeter groter dan een ree, maar vaak

is de grootte van een dier in het veld moeilijk in te schatten, zeker vanaf een bepaalde afstand.

Eén van de makkelijkst waar te nemen kenmerken is de staart, die bij damherten zeer opvallend is, maar bij reeën nauwelijks

of niet zichtbaar is. Bovendien contrasteert de staart van damherten zeer nadrukkelijk ten opzichte van de 'spiegel', de witte vlek op het achterwerk. Die spiegel is zwart omrand en wordt als het ware in twee delen gesneden door de lange staart, die in het midden een zwarte streep heeft.

Verder zijn reeën slanker gebouwd en lijken zij iets hoger op de poten te staan dan damherten.

Een damhert kan een zeer variabele vachtkleur hebben. Meestal is de rug bruin met een vlekkenpatroon, maar er zijn ook witte tot bijna zwarte damherten. De buikvacht is meestal geelachtig. In de winter heeft een damhert een iets grijzere vacht met minder opvallende vlekken. Kalfjes hebben hetzelfde kleurenpatroon als volwassen dieren.

Edelherten, die in het Meetjesland niet voorkomen, zijn met een schouderhoogte van 105 tot 140 centimeter veel groter. Zij hebben een kortere staart, die afsteekt tegen de vaalbleke huidzone van het achterwerk.

Het gewei

Mannetjesdamherten hebben een 'schoffelgewei' dat spiesvormig begint en zich plaatvormig ontwikkelt bij het ouder worden. Elk jaar wordt het gewei in de lente afgeworpen, waarna het onmiddellijk opnieuw wordt gevormd. Het fluweelachtige laagje over het groeiende gewei, de 'basthuid', wordt in de zomermaanden tegen bomen afgeschuurd. Op die manier markeren damherten ook hun territorium. De groei van het gewei houdt op in de maand oktober, wanneer de bronstperiode aanbreekt en de damherten vechten om de vrouwtjes. In het Drongengoed bijvoorbeeld kan je dan damherten horen burlen.

Zelfs bij dieren van dezelfde leeftijd verschilt het gewei in vorm en grootte, waardoor je met wat oefening individuen van elkaar kan onderscheiden.

Het gewei wordt groter en zwaarder naarmate het damhert ouder wordt, maar de leeftijd van de bok kan niet uit

de grootte van het gewei of het aantal 'enden' (geweitakken) worden afgeleid.

Damherten spotten

In onze streek zijn het Drongengoedbos en het Keigatbos de plekken bij uitstek voor een ontmoeting met damherten. Overdag rusten en herkauwen de herten in de ondergroei van het bos of op rustig gelegen weilandjes. Hoewel je ze ook overdag kan spotten, heb je de grootste kans om ze waar te nemen bij het ochtendgloren of in de avondschemering. Dan verlaten ze hun schuilplaatsen om te grazen, meestal op weiden die door loof- of naaldbossen worden omzoomd.

Damherten leven in grotere of kleinere roedels van ofwel hinds met hun kalfjes, ofwel volwassen dieren. De kans is ook groter dat je ze in groep waarneemt dan alleen.

Kalfjes worden in de vroege zomer geboren. De jonge dieren houden zich schuil in de vegetatie, waar ze meerdere keren per dag door de moeder worden

bezocht om te worden gezoogd. Het is belangrijk deze kalfjes met rust te laten als je ze tegenkomt: ze zien er hulpeloos uit, maar de minste aanraking door de mens kan ervoor zorgen dat ze door het moederdier worden verstoten.

Een wildzorgcentrum contacteren om de dieren op te halen is geen goed idee. Best loop je in een zo breed mogelijke boog om het kalfje heen, om op die manier de verstoring zo snel mogelijk ongedaan te maken.

Vertrouwen winnen...

In maart van dit jaar volgde ik een kleine roedel damherten in het Keigatbos. Damherten zijn gewoontedieren en dus kon ik na een paar weken in grote lijnen voorspellen waar de groep zich op welk moment van de dag ophield. Door telkens op dezelfde manier dichterbij te komen, slaagde ik erin de dieren tot op een tiental meter te benaderen. Ik vatte steeds weer post tegen dezelfde boom en betekende klaarblijkelijk op die manier geen gevaar meer voor de roedel.

Meerdere keren kon ik het groepje (variërend van twee tot vijf dieren) op die manier fotograferen, vaak gedurende meer dan een uur, terwijl ze zich aan mijn aanwezigheid niet leken te storen.

Wilde dieren blijven echter onvoorspelbaar, want na een week was het uit met de pret: plots stoven ze het bos in van zodra ze mij in de verte zagen komen. Geen idee wat er gebeurd was, maar je moet op dat ogenblik je plaats als natuurfotograaf kennen en de herten verder met rust te laten.

Peter De Craene

Het Drongengoedbos en het Keigatbos zijn plekken bij uitstek voor een ontmoeting met damherten